

fűben. Azontúl semmi, de semmi. Meggy, kajsz, barack, körte, alma, füge legfeljebb itt-ott egy-egy szem, vagy annyi sem. Dió van valamelyest, no meg a pölöskei muskotály szőlő, mint mindig, bőnek ígérkezik. Tavaly csak a meggyet és a kajszit vitte el a monília, de idén sehol sincs gyümölcs e tájon mondja a szomszéd. Huszonegy éve vettük a nagyon rég elhagyott, gondozatlan kertportát. Őserdőt találtam rajta, de ha átvágtam magam azon, találtam benne régi fákat: almát, körtét, beszteci szilvát, meggyet, s azok teremtek az őserdő ellenére is. Paradicsom volt. Aztán következett húsz esztendő munka, s még kertészmérnöki irányítás is akadt, de az eredmény siralmas. Üvegház-hatás, gyomirtók, permet? Ezek teszik tönkre a természetet? Nem tudom. Mondják meg az okosabbak.

A korábbi években elég volt, hogy a nagyhíre lejött a bokor-íjúság, s amikor nem voltunk a templomban, rendbe vágta nekem házbán-kertben a legfontosabbakat. Az idén is lejöttek, de már nem elég az egyszeri segítség. Kellene az állandó is. Végrendeletemben a Harmadik Világ Alapítványra hagytam a házat-birtokot, de amíg tudok, még le-lejővegetnék. A buszon már rég nem fizetek. Négy óra alatt lent, vagy fent vagyok, s közben olvasni is lehet. Nagy ritkán autó is akad. Ekkor csak két óra az út, de nem lehet olvasni, csak beszélgetni. Az is hasznos, hiszen Bokor-tagokkal, testvérekkel utazhatok. S öreg szabály, hogy nemcsak a találkozó kell, de a négy- vagy hatszemközti beszélgetés is a két találkozó között valamelyik csoporttárrsal. Amíg Náci majd végrehajtja a végső rendeletet... S addig kellene még egy fiatal házaspár gyerekekkel, gyerekekkel, akikkel megoszthatnám a házat-kertet, s akiknek volna még erejük megóvni azt a végső pusztulástól. Mondjuk egy pedagógus házaspárral, akiknek van tavaszi, nyári, őszi, téli szünetük, s el tudnák kergetni a seregélyeket, ha érik a szőlő...

Aztán meg azért is ritkábban jöttem le az utóbbi évben, mert állagmegőrzés okából széjjelverték a templomot, s nem tudtam misézni benne. A szobámban a Városmajor utcában is tudok hétköznaponként misézni, de amíg nem verték széjjel, Budaváriban a templomot, boldogan jöttem, amikor volt egypár napom, melyen nem volt közösségi összejövetelem, s itt lent írtam a Naplót, vagy szerkesztettem a Koinónia következő számait, és délután öt órára átmehettem a templomba harangozni első. Aztán elrendeztem, ami kellett a miséhez, miseruhába öltöztem, s félhatkor harangoztam másodikat, majd letérdepeltem a baloldali első pad szélére, és csendben voltam. Háromnegyed után, már jöttek a hívek, Erzsike, Gizike, Évike a lányával, Violával, János bácsi, s elkezdtem mondani velük valamelyik szentolvasót. Hatkor meg beharangoztam, s utána mondtam a misét, s prédikáltam. Nem úgy, mint Adyiligetén, a Babér utcában, vagy Sashalmon, nem gondosan előre elkészített-megírt szöveget adva elő, hanem csak úgy..., a szív, a térdepelés és a szentolvasó-mondás, az imádságos találkozás bőségéből. Miről? Hát a napi szentről, ha volt, meg a napi

olvasmányokról. Egy negyedórányit. És mise után még elmondtuk az esti imádságot is, s megmondtam, hogy még hány napot tudok maradni. Az éppen következő csoporttalálkozóra mentem fel aztán a másnap reggeli busszal. Tizenegyre fent voltunk, s délután már jöhetett is az egyik vagy másik közösség.

FARKAS ISTVÁN

VALLÁS ÉS LÉZERTECHNIKA

„Két koncepció lehetséges. Cselekedetekből van az üdv – ez az egyik. Nem cselekedetekből, hanem Isten ingyen ajándékozásából; van, akinek odaajándékozza, s van, akinek nem – ez a másik. Ez utóbbi Istenből én nem kérek... Csak abból, aki megnézi, hogy alkalmas vagyok-e örökkévalóságába belépni – ha tetszik: a karmám alapján, vagy magyarul: a jó cselekedeteim alapján.”

Ezt írta Bulányi György – szeretett Gyurka bácsink – 2005-ben, abban az évben, melyet nagyrészt Hamvas Béla írásainak elemzésére – jelen esetben a Scientia Sacra elemzésének – szentelt.

Fenti állításai nagyon ismerősek annak, aki életét és életművét valamennyire is ismeri. Talán gőgösnek tűnhet annak számára, aki érzelmileg közelít ehhez a – sajnos Hamvas Béla nélküli – egyoldalú elemzésrészlethez. Engem azért fogott meg és tettem ennek az írásnak az elejére, mert bár kutatásom legvégén akadtam rá, kiindulásnak ennél alkalmasabbat el sem tudnék képzelni.

A kutatás évtizedes tárgya pedig éppen az üdv = cselekedet kontra ajándék kérdése volt. Másképp fogalmazva: mi Isten dolga és mi az enyém, avagy miért, minek a szolgálatára vagyok itt, avagy még másképpen: ki vagyok és mi a dolgom? Vagy Gyurka bácsisan: Miért nem hatékony Jézus a világban?

Most itt ülök a számítógép előtt és próbálom röviden összefoglalni kutatásom eredményeit. Itt ülök?

Mikor? Hol? Kicsoda? A fejem persze azonnal ontaná a szokásos meghatározásokat, sztereotípiákat, mesélné a múltból, a történelemtől, a földrajzról és a pszichológiáról, belemenne az időszámításokba és az idő teljes szubjektivitása kérdésébe, de ha egy pillanatra őszinte tudna lenni, egyetlen megállapítása lehetne: nem tudom. Még szerencse, hogy van egy olyan képességem, ami eddig – ha ráhagyatkoztam - megsegített. Ez az éber figyelem. Most ráhagyatkozom.

Kikapcsolom a számítógépet. Nyugodtan ülök és lecsukom a szemem. Emlékezni akarok arra, aki most itt ül. Agyam egy ideig még berzenkedik, mondja a magáét, de nem figyelek rá. Lassan megnyugszik. Érzem, ahogy nyomom a széket, ahogy a kezem nyomja a combomat, a talpam pedig a földet. Érzem a súlyt, vagyis azt az erőt, ami ezt a nehéz testet magához vonzza. Ez egy nyugodt, megbízhatóan állandó erő. Lehet rá építeni és hozzá visszatérni. A Föld vonzása. Ez a test hozzá tartozik.

Lassan leülepszik ehhez a nyugodt erőhöz minden: a gondolatok és az érzelmek is. Nemrég ebédeltem. Érzem a gyomromban még a tojásos-tészta nyomását, ahogy lassan szervezetem befogadja és feldolgozza. Hallom, ahogy felettem valamelyik emeleten fúrnak a panelt. És egy kis idő után megjelenik figyelmem számára egy másik erő. Be – ki, be – ki. A lélegzésem. Ez az erő pumpálja belém a levegőt, ami nélkül csak percekig tudnék élni. Bejön, majd kimegy. Amit behoz, és amire bent szükség van, az kilélegzéskor leülededik oda, ahol szükség van rá. Minden sejtébe eljut, a lábujjaim legvégéig. Nyugodtan figyelem azt, ami van, ami vagyok és azt, ahogy éltetnek. Egy idő után ez a test elhatározza, hogy figyelmét ismét a témára fordítja. Kinyitja a szemét, bekapcsolja a számítógépet és hajrá!

Életünk maga a változás. Életünk maga az állandóság. Példákat erre és arra is bárki talál: külső és belső mozgásaink, érzelmeink, gondolataink, ösztönünk, vágyaink. A napi rutin.

Feltöltődünk és lemerülünk. Reggel és este. Jó hír - rossz hír (telefon, net, újság, barát). Kellemes találkozás - kellemetlen találkozás. Bizalom – bizalmatlanság, stb.

Elfoglaljuk magunkat, vagy elfoglalnak – feladataink vannak, feladatokat csinálunk magunknak vagy kapjuk a környezetünkől.

Képességeink szerint rálátunk a körülöttünk lévő világra és az megszabja, adja a tennivalóinkat, hiszen igény mindig van arra, ami él.

Mi a célja ennek az egésznek és benne ennek a szerkezetnek? Pusztán egy folyamatosan változó, önmagát és környezetét fenntartó működés, ami idővel lelassul, majd elpusztul és újraszületik egy másik forma működésében, vagy van valami más célja is? Érthető-e ennek a kis szerkezetnek valami is, vagy meg kell elégednie a tudattalan szolgálattal?

A vallások – és ezek közt a keresztény vallás is – egyik olvasata ennek a működésnek a fenntartása: az élet fenntartása és szolgálata a Földön, ahogy ez a földi bioszféra többi élőlényéé is. Anyagok átalakítása az ehhez szükséges energiák befogadásával, hasznosításával és szétszórásával. A másik olvasat e mellé az alapvető lényegi működés mellé melléteszi a „szerszám a te Uradat Istenedet...” parancsot, vagy másképp kifejezve: „Ami a testből születik, az test, ami a Lélekből születik, az Lélek.” ; „a világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot...”; „Aki ellenben az igazsághoz szabja tetteit, a világosságra megy, hadd derüljön fény a tetteire, amelyeket az Istenben vitt végbe.”; „Úgy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.”

Fény derül-e a tettekre, amiket Isten vitt végbe általunk, mint eszközök által? Furcsa módon mindig belép valami, ami ezt megakadályozza. A saját tetteinkre derül fény és minket dicsőítenek (vagy átkoznak) még azok esetében is, akik mindezt az igazsághoz próbálják szabni. Mi ennek az oka?

Mit jelentenek Tamás evangéliumában az alábbiak – kérdeztem magamat: *Jézus kicsiny gyermekeket látott, akik szoptak. Ezt mondta tanítványainak: e kicsinyek, akik még szopnak, hasonlítanak azokhoz, akik a királyságba jutnak. Azok azt mondták neki: ha mi kicsinyek leszünk, bejutunk majd a királyságba? Jézus azt mondta nekik: amikor a kettőt egygő teszitek és a bensőt olyanra, mint a külsőt, a külsőt mint a bensőt, a fentit mint a lenti... akkor mentek be majd a királyságba.* (22)

Azt kutattam és arra kerestem választ, mit jelenthet ez a rejtélyes szópás, amihez hasonló az üdvösségbe jutás feltétele, vagyis ha a külső és a belső, a fenti és a lenti egygő válik. Hogyan viszonyul ez a jócselekedetekhez? Szemléletes analógiát kerestem a technika mai lehetőségei alapján és rátaláltam a lézerre. Ne ijedjete meg. Csupa olyan folyamat és elem kerül bennre leírásra, ami bennünk is folyamatosan lezajlik, illetve bennünk is jelen van, ha nem is veszünk róla tudomást.

A lézer készülék alapja a polarizált, vagyis egy irányba terelt és erősített fény, ami – mint látni fogjuk – lassan életünk legtöbb területébe behatol. És ilyen talán analogikusan az is, amit a vallások világosságnak, vagy szeretetnek neveznek. Valamilyen energia, ami lehet szétszórót, koncentrált vagy irányított, de olyasvalami, ami van és mindent átjár. Ilyen, a Napból származó energianyalábok tartják fenn a földi életet, tartják fenn a bolygókat a pályájukon és valószínűleg, egy más skálán a Napot is a Tejúton. De ilyen az ember szabad figyelme is, melynek szikrái táplálják az érzékszerveken át a test érzékenységét. Ezt az energiát használom, ha krumplit pucolok, vagy palántázok. És talán ugyanezen az „elven” működik az, amit az evangéliumok „Uram-uram”-nak, illetve vele szemben képességnek, akaratnak és végső soron tetteknek neveznek. Talán – mondhatnák. De mi is ez az „elv”? Hogyan is működik a lézer?

„Az izzó szilárd test folytonos spektrumú sugárzását hideg gázon átbocsátva és prizmával felbontva nyerhetjük az abszorpciós spektrumot, ami nem teljesen folytonos, benne fekete vonalak maradnak, az anyagi minőségtől függően. A tapasztalat szerint egy gáz hideg állapotában éppen azokat a vonalakat nyeli el, amelyeket izzó állapotában ki tud bocsátani (Kirchoff-törvény).”

Mi is ez a hideg és mi az izzó, gerjesztett állapot? Először nézzük az analógiát, majd a kutatási területet.

„Einstein jött rá először arra, hogy a foton (fény) befogadás és kibocsátás mellett kell léteznie egy harmadik

elemi atomi folyamatnak, amit indukált kibocsátásnak nevezünk. A folyamat során a gerjesztett atomot olyan frekvenciájú foton éri el, amelyet ő maga is ki tudna bocsátani. A bejövő foton hatására ez a kibocsátás meg is történik, miközben az atom gerjesztettsége megszűnik. A beérkező (az atom mellett elhaladó) foton tehát egy második foton kibocsátását indukálja. A második foton az eredetivel megegyező frekvenciájú, vele azonos irányban halad, fázisuk azonos. Az ilyen tulajdonságú fotonok koherensek.”... „Az indukált kibocsátás valószínűsége függ a beérkező (megfelelő frekvenciájú) fény intenzitásától és a gerjesztett állapotú atomok számától.”... „A lézer működéséhez tehát az szükséges, hogy domináljon az indukált kibocsátás, és a fény általa erősödjön.”

Mit is jelent ez az analógia a mi esetünkben? A hideg állapot, vagyis a szokásos befogadás-kibocsátás (a táplálkozás és a cselekvés) esetünkben az, ami minden földi élőlény közönséges állapota. Táplálkozás – emésztés, lélegzés – alvás – mozgás, munkavégzés – szaporodás. Ehhez semmilyen különleges gerjesztett állapot nem szükséges. A hozzávalók jönnek és a működés bele van kódolva a szervezetbe. Ha viszont egy valamilyen ettől eltérő célra szolgáló gerjesztett állapotot kívánunk elérni, annak feltételei vannak. Az analógiában ez a feltétel a beérkező fény intenzitása és a gerjesztett állapotú atomok száma, vagyis lefordítva: fokozott figyelem a bejövő éltető energiákra (táplálék, légzés, nyomások) és a figyelem vagyis a gondolat, érzelem, mozgás belső összhangjának minősége. Ez utóbbit mindenki ismeri akkor, amikor a szokásosnál nagyobb intenzitású, vagy aprólékosabb-finomabb munkát kell elvégeznie.

„Ha... a gerjesztett állapotú atomok vannak többségben, akkor viszont az anyagba belépő sugárzás erősödik. Ilyet a hétköznapi életben nem szoktunk tapasztalni, ez a fordított állapot „magától” nem szokott bekövetkezni. Nagyon különleges anyagokban különleges körülmények között azonban megvalósíthatjuk ezt a fordított populációt, amit szokás populációinverzióknak is nevezni. A populációinverzió tehát a sugárzás közegbeli erősödésének alapvető feltétele.”...

Különös leírása annak a helyzetnek, amit magam is megtapasztaltam és amiről hosszútávú futó, hegymászó és úszó barátaim is beszámoltak. Amikor úgy érezték, bár még messze a cél, már nem bírják tovább, hirtelen belépett egy új energiaforrás és gond nélkül teljesíteni tudtak. Megszűnt egy korlát. Vagy olyan esetben is ez történik, amikor hirtelen életveszély lép fel. Ez tényleg nem a hétköznapi esetek körébe tartozik. Vagyis, amikor a megtett erőfeszítés különleges lesz, a bejövő és rendelkezésre álló energia is fokozódik. Ezt nevezi az analógia *populációinverzióknak*. Mi talán áldásnak vagy kegyelemnek is nevezhetnénk, ha nem maradnánk „tudományos” alapon. A biológusok persze úgy tudják, hogy ilyenkor a sejtekben lévő belső energiátárolók nyílnak meg és ha ezek is kimerülnek, akkor vége a játéknak. No, de még nincs vége az analógiának.

„A lézerműködéshez elengedhetetlenül szükséges populációinverzió csak a termikus egyensúlytól távoli rendszerekben valósulhat meg. Ilyen rendszert csak úgy hozhatunk létre, hogy a rendszerbe folyamatosan energiát táplálunk. A bevitt energiával az atomi elektronokat szelektív módon magasabban gerjesztett állapotokba juttatjuk.”... „Ehhez azonban valóságos rendszerekben több energiaszintre is szükség van, a tipikus lézerben minimálisan négy energiaszint van, amelyekhez négy elemi energiaátadó lépés tartozik.”

Vajon, amikor reggel „kiugrunk” az ágyból, kiesünk-e a termikus egyensúlyból? Talán igen, hiszen azonnal benyomások özöne ér el bennünket, mely hatalmas energiamentiséget szolgáltat. Majd megreggelizünk, kávéit iszunk és azonnal működésbe lép legalább három energiaszintünk: a gondolkodás, az érzelem és a mozgás. Ha hozzávesszük a szexuális energiát és az ösztönös működéseket is, már öt energiaszinten működünk. Ezekben, ugyanúgy ahogy az analógiában, különböző minőségű energiaátalakítások folynak. No, de az analógiában mi biztosítja a gerjesztést?

„Tételezzük fel, hogy az előző pontokban leírtak mindegyike teljesül. A megfelelő lézeryanyagba megfelelő módon energiát pumpálunk és két meghatározott energiaszintre teljesül a populációinverzió feltétele. Ekkor a lézeryanyagban elindult megfelelő frekvenciájú sugárzás exponenciálisan erősödik... Mivel a lézerek tengelye mentén a sugárzás sokkal hosszabb utat tud a lézeryanyagban megtenni, mint más irányokban, ezért az ilyen irányú sugárzás erősödik fel a legjobban. Ezt a hatást tovább fokozhatjuk, ha a tengelyre merőlegesen egy tükröt helyezünk el és a sugárzást a lézeryanyagba visszajuttatjuk. Ezáltal a sugárzás sokkal hosszabb úton fog erősödni, végleg elnyomva minden más irányú sugárzást. Ha a lézeryanyag másik oldalán is elhelyezünk egy tükröt – párhuzamosan az elsővel – akkor az oda-vissza verődések sorozatán keresztül a sugárzás tetszőleges szintig erősödhet. Valójában ez az erősödés nem tart a végtelenig”.

Innen kezdett izgalmassá válni a kutatási terület. A testbe minden pillanatban folyamatosan *pumpálják* az energiát: táplálék, levegő, érzékszervi benyomások okozta impulzusok. Ha nem szükséges semmi különleges erőfeszítés, „csak” a napi rutin – ami persze lehet igen nehéz és összetett is -, akkor az energia egy része hasznosul, egy része tárolódik, más része úgy távozik, ahogy jött. Sőt, ha szokás szerinti mindenre és mindenkire reagálás állapotában működünk (mobil, zajok, hírek, időjárás, dugó, tévé, reklámok, stb.) akkor a befogadott energia nagy része szétszóródik. Egy különösen megrázó helyzet után úgy érezzük, hirtelen le kell ülnünk. De ki akarna magának a szokásosnál nagyobb kihívást, ha nem törekszik sem Nobel-díjra, sem Kossuth-díjra, sem olimpiai aranyra? Az élet sajnos (hála Istennek) magától adja a nagy kihívásokat, így a *gerjesztett állapot* akarva akaratlan előáll. És mi van azzal, aki üdvösségre vágyik! Ez nem egy hétköznapi „erőfeszítést” igénylő cél. Ehhez

valaminek meg kell változnia a „készülékben”. Egy külön, a szokásostól eltérő, azon felüli figyelem szükséges, amihez többlet energia kell. És különös módon a *populációinverzió*, vagyis a bejövő energia eddig hasznosítás nélkül távozó része ezt a többletet magától biztosítja, ha... Ha kap egy belső erősítést, amit az analógia *párhuzamos tükröknek* nevez. Olyan ez, mint amikor most írom ezt a kis tanulmányt és a feleségem szól a szomszéd szobából, hogy telefon.... Ekkor több eset lehetséges: vagy elkezdek dühöngeni, hogy „nem látja, hogy dolgozom?”, vagy azonnal átmegek és egy perc alatt elintézem, vagy megkérem a feleségemet, kérdezze meg kit hívjak vissza. Az első esetben nincsenek tükrök, így a munkához szükséges energia szétszóródik és esetleg percekig tart míg az egyensúly helyreáll. A másik két esetben működnek a *tükrök*, és bár megszakad a folyamat, nem szóródik szét az energia, hanem a kellő szinten marad. A *tükrő* a mi esetünkben az a szerkezetünk, ami nem engedi a figyelmünket más cél felé szétszóródni. Vagy talán egy másik eset. 2001-ben nagy árvíz volt Kárpátalján. Átszakadt a Tisza gátja. Ott motoszkált bennem, hogy menni kellene, segíteni kellene. De nem volt elég a *populációinverzió*. Kellett hozzá egyik kedves közös testvérünk telefonja, mint *tükrő*, hogy ebből a motoszkálásból tett legyen. Igen, az őszinte szolidaritás érzése ilyen gerjesztés a szervezet számára, már akkor, ha van. Talán ismerős az a kép is, hogy ez az „alkotó” energia fokozódni is tud.

És akkor még egy lépés az analógia mentén.

„A tükrörezonátort – különösen az elektromérnöki személet szerint – felfoghatjuk úgy is, hogy ez szolgáltatja az erősítő visszacsatolását. Ez a visszacsatolás a rezonanciafrekvenciákon pozitív, ilyenkor az erősítő „be-gerjed”, más frekvenciákon a visszacsatolás negatív. A lézert általában pozitívan visszacsatolt rezgéskeltőként és nem külső, gyenge jelek erősítésére használjuk.”

Igen. A mi szándékunk sem külső, gyenge jelek erősítése – bár ezek észlelése és a rájuk reagálás is elengedhetetlen, sőt kötelesség -, hanem az emberként fogható, felülről bejövő, nekünk szánt „szeretet-jelek” energiájának befogadása, erősítése és irányított intenzív kisugárzása. Az azonban kérdés, hogy ez a „felülről” mit jelent? Honnan jön és mi ez az impulzus?

„Hétköznapi életünkben 'nagy' tárgyakkal kerülünk kapcsolatba, amit nagyszámú atom és molekula alkot és ahonnan óriási számú foton áradata érkezik hozzánk. Ezen alapul a mérés technikánk is.” - mondja a fizika.

A mi témánk szempontjából ezt úgy fordíthatnánk le, hogy "hétköznapi életünkben a 'Szeretettel' kerülünk kapcsolatba, ahonnan nagyszámú 'szeretet-csillám' érkezik hozzánk. Ha képesek vagyunk fogni, ezen alapulhat a mi mérés technikánk.", vagy kevésbé katolikusán: "hétköznapi életünkben nemcsak a közvetlen környezetünkkel, hanem a Mindenséggel is kapcsolatban állunk, ahonnan is számtalan impulzus érkezik hozzánk. Ezek egy része a Földből, egy része a Napból jut el hozzánk és van, ami még távolabbról. Mindezek a légkör közvetíté-

tésével. Ha képesek vagyunk befogadni és hasznosítani őket, ezen alapulhat a mi mérés technikánk."

"Az elmúlt ötven évben a lézer az élet minden területét megváltoztatta. Lézerrel epilált lányok örjöngenek a lézerrel bevilágított rockkoncerteken, és a zenét lézerrel megírt cd-n vagy dvd-n viszik haza. Vagy ha nem vitték haza, akkor az interneten letöltik, az mp3-fájlokat is lézeres impulzusok szállítják az üvegszál hálózatokon. A vasárnapi bevásárlást a lézeres vonalkód-leolvasók gyorsítják fel, a gyorshajtókat lézerrel mérik be a rendőrök. A lézerrel gyorsan printelhetünk a vékony papírlapokra, a vastag acéllemezeket vágathatunk miszlikbe." - írja Tóth Balázs a neten.

„Jérôme Kasparian és kollégái a genfi egyetemen rövid fényimpulzusokkal hoztak létre felhőket, amelyekben cseppek formálódtak és elkezdett esni az eső.”

Magyarországon épül meg a világ legnagyobb teljesítményű lézere. Az ELI rendkívül rövid, egy attoszekundumig tartó impulzusokat képes leadni (körülbelül 150 attoszekundumig tart, amíg a hidrogénatomban az elektron megkerüli a protont). A rendkívül precíziós műszerrel többek közt a fehérjén belüli dinamikát lehet majd vizsgálni - mondta Szabó Gábor, a Szegedi Tudományegyetem rektora.

Az, hogy mire használjuk mi a készülékünket, vagyis önmagunkat, azt mindenki tudja. Azt mindenképpen, hogy a másik miért használja rosszul. Ha egy egészen kicsit őszinték vagyunk önmagunkhoz, a sok-sok negatív tapasztalat eredményeként az is kiderülhet, hogy lehetne jobb is ez a működés önmagunkban. Az analógiaként használt készüléket folyamatosan fejlesztik a mérnökök és kutatók. A mi készülékünket vajon ki fejleszti? És ki akadályozza a fejlesztést? A népszerű tudományos kisfilmek bemutatják, hogy mennyien dolgoznak azon, hogy egyáltalán megismerjük ennek a készüléknek a működését, adottságait és lehetőségeit. Sorra jelennek meg a „felfedezések”, amik igazolják azokat az ősi ismereteket, melyek szerint az ember, ahogy világában ma önmagát elképzei, messze túlértékelt. Lehetőségeihez képest pedig messze alulértékelt. Az analógiaként használt készülék, mint láttuk azon alapul, hogy befogadja az impulzusokat, azokat önmagán belül erősíti, egy irányba tereli, majd az értelmes felhasználó által megszabott irányba kibocsátja. Miért nem akarunk tudatosan befogadni minden nekünk szánt impulzust, majd erősíteni, egy irányba terelni és irányítottan kibocsátani? Ennek egyetlen okát találtam: azt hisszük, hogy már így működünk. „Nem kérünk az ajándékozó Istenből...”, hiszen „már tesszük a jót, már alkalmasak vagyunk belépni az örökkévalóságba”. Már kész és működőképes készülékünk van, ami teszi a dolgát. Ugyanakkor pedig, ha szétnézünk...? Igen. Néha, néhol, alkalmanként és akár többet is egyszerre, látunk működő „készülékeket”. Állandóan világítókat? Hát...! Olyanokat néha, akik környezetükbe világosság impulzusokat bocsátanak ki. És mi, a többiek mire várunk, amikor – mint a kis csecse-

mők - csak nyelni kellene az ingyen ajándékot? Egy lézer vagy világít vagy nem, vagy működik, vagy nem. Az ember azonban bonyolultabb szerkezet. Működik akkor is, ha nem „világít”. És akkor is embernek nevezik. Az a legfurcsább, hogy a lehetőség ott van benne. Viktor Frankl, a harmadik bécsi pszichológiai iskola alapítója az emberben lévő „tudattalan Istennek” nevezte azt, amit csapata kutatómunkája eredményeként minden vizsgált egyénben megtalált, annak neve, faja, színe, végzettsége, kora paramétereitől függetlenül, mélyen eltemetve a tudatalattiban. Igen, talán a körülmények miatt! Lehetetlen lenne ez a működés, ez a felszabadulás? Álmodozók voltak-e nagy Mestereink? Talán nem.

A kérdés alapvetően az, hogyan lehet az ember nyitott a „felette lévő”, őt folyamatosan életető *gerjesztőre*, *fejlesztőre*, annak impulzusaira, és *ugyanakkor* nyitott a környezete impulzusaira is, megtéve mindent, ami szükséges? Ekkor válna ugyanis lehetővé a fejlesztés. Talán úgy, hogy folyamatosan érzékeli önmaga teljességét, határait és erre a teljességre és határaitra ható, körülötte lévő erőviszonyokat. Minden impulzus megfelelő számára (akár barát, akár ellenség), ha érzi annak az impulzusnak az életető erejét, vagyis nem azonosul vele, hanem befogadja, hagyja hatni. Semmilyen impulzus nem megfelelő számára, ha nem érzi annak életető erejét, csak mechanikusan elszenved, vagy élvezi. Minden impulzusnál eldönthetné, ha lenne hozzá elég szabad figyelme (energiája), hogy mit tesz vele: igazodik hozzá vagy sem, képes vele szolgálni vagy sem, és ha igen, mit. Az akadály általában nem a külső impulzusban van, hanem a külső hatás belső eredményében: a fantáziálásban, illúziókban, abban, hogy ő társadalmilag-szociálisan valaki (a kísértésekben, melyek folyamatosan jelentkeznek: gyógyítás, jóllakatás, csodatevés, hatalom, vagyok valaki érzés, hatást kell gyakorolni, el kell magyarázni, át kell adni, jót kell tenni, stb.), vagyis a belső összhang hiányában. Nyitottsága a külvilágra ezekből az akadályokból fakadnak és nem a folyamatos önmagára emlékezésből: „hogyan tud ez az impulzus rajtam és a velem szemben állón is dolgozni?”. Ha ebből fakad, akkor újra és újra pillanatokra repedés nyílik az akadályokon és valóban szolgálni fogja azt, ami a feladata: a „Legyen meg a te akaratod” teljesülését, ami rajta és a másikon keresztül a világban érvényesülni akar. A kérdés az akadálymentesítés, vagyis a folyamatos emlékezés önmaga teljességére: semmisége mellett erre az alig mérhető, titokzatos mérlegelési lehetőségére. Ezt tanulni kell, mert nem ezt tanítják, hanem a minél teljesebb fantáziálást arról, hogy valaki társadalmilag vagyok: meg kell élnem, gondoskodnom kell a környezetemről, sikeresnek kell lennem, egészségesen kell élnem, minél többet kell tudnom, ami mind helyes csak egyoldalú. Még akkor is egyoldalú, ha mindez globális méretű, pedig az nem kevés: felelősségérzet a hazám állapotáért, a népem állapotáért, a globális felmelegedés helyzetéért, a túlnépesedésért, a környezetszennyezés mértékéért, az éhezés terjedéséért, a legelesettebbek nyomoráért, a tudatlanság

és manipulálhatóság fokozódásáért, az ökológiai lábnyom növekedéséért, stb. Ezek mind az egyoldalúság eredményei és következményei: nem tudom ki vagyok, hol vagyok, hány kiló vagyok és nem ismerem az irányomat. Lehet-e ezt egyáltalán tanulni, vagy csak készen ide leszülvén kinyilvánítani lehet, majd azt folyamatosan félremagyarázni, félrenémetezni, félrefranciázni, -olasozni, -kínaizni, -orosozni? Az össz-lendület a zárt térben megmarad – mondják a fizikusok. Ki kell nyitni a teret, hogy valami megváltozhasson! Be kell engedni azt a lendületet, impulzust, ami lehetővé teszi az irány megváltozását. Erre kétezer éve lehetőség van, de ma sokkal kevesebb, mint pár száz évvel korábban. Mégis itt van. Különbözik minden marad a régiben, vagyis a természet „rendje” szerint. Aszerint a rend szerint, ami lassan, évmilliók alatt változtatja a Föld és rajta a bioszféra és benne az emberiség, majd az ember szerepét a kozmoszban. A teret kinyitni csak egyéni tisztítási munkával lehet. De szükség van-e rá? Egyáltalán lehetséges-e? Miért látom úgy, hogy nagy a szükség? De senki sem képes kinyitni a másik ember terét. A tér folyamatosan nyitva van, a táplálék, az impulzus áramlana a csecsemőbe, csak sok minden útban van. A gátak egy része a túlélés miatt szükséges, de mai magunknál nagyon sok a felesleges, apáról fiúra szálló akadály. Mégis, senki sem képes egyedül kinyitni a saját terét, éppen az összes lendület megmaradása miatt. Nagy a közegellenállás: pl. a mai fejlődés-mítosz miatt, vagy éppen az emberi fejlődés lehetetlensége-mítosz miatt. Az egyed előrehaladása a zárt rendszer egészében hátrafelé mozgást idéz elő. A rakétahajtás elve szerint hátrafelé kell mozdulni, hogy a rendszer a kitzűzött irány felé haladjon. Ezért tisztítási, megművelési feladat a munka. Folyamatosan meg kell szabadulni valamitől, hogy az előrehaladás lehetséges legyen. Minél nagyobb sebességgel történik a kiáramlás, a megszabadulás, annál nagyobb lesz a tolóerő. A gyakorlat azonban sokkal összetettebb, mint az elmélet. A hatalmas közegellenállás miatt összetett. A közegellenállás csak kis sebességnél elhanyagolható, vagyis egyáltalán ennél lehetséges. Minél erőteljesebb a tisztítási munka, annál nagyobb az ellenállás. Minél gyorsabb a nyitás, annál nagyobb az ellenállás.

Az elektronika ismeri a problémát és megoldást is kínál rá. Impulzuskorrektorok segítségével fenntartja, eredetire korrigálja a környezeti hatások által eltorzított bemenő jelet. Így aztán, ha az eredeti impulzus megmarad, akkor éppen a rendszeres ismétlődések miatt a rendszer fenntartja a jelátvitel paramétereit. Az elektronikában ismerik és használják az impulzusgenerátorokat, melyek előállítják az ehhez megkívánt erősségű és frekvenciájú jeleket.

Folyamatosan kapjuk a jeleket, a „tejet”, az impulzusokat, az ajándékot. Nem fogadjuk be, mert nem tudunk nyugodtan táplálkozni. Ezért aztán nem is „világítunk”. Aki befogadja és megemészti, az „világít”. Ez fizikai törvény, vallási törvény, természettörvény. Alaptörvény. Egy egészen kicsit, de rendszeresen másképp befogadni

az energiát, és kicsit minden változik. Az idegsejtkutatók már tudják. Az atomfizikusok is.

Munkaeszközök: közös és egyéni impulzuslehetőségek teremtése és befogadása kicsiben. Közösen: ahogy annak idején a Genezáreti tó partján, vagy a Gangesz partján, vagy Óbudavárott, vagy Pécelen. Csendes együtt-gondolkodás, csendes együtt-munkálkodás, csendes együtt-imádkozás, csendes együtt-étvágy, csendes együtt-éneklés, csendes együtt-táncolás azokkal, akik „pumpált, gerjesztett állapotba” kívánnak kerülni az egész érdekében. Egyénileg: olyan egyszerűen, ahogy a pici gyerekek szopnak, vagy a levegőt veszik. Nem néhez, csak szokatlan. Ezért kell gyakorolni. Talán egyszer ragályos lesz.

Minden cselekedet, a jó is és a rossz is ingyen ajándékból van. Az alkalmasság szempontjából a befogadás mértéke a döntő. Így aztán Gyurka bácsi kérdése: vagy az egyik, vagy a másik, egyre inkább is-is formát ölt. Ajándék nélkül nem lehet jót tenni. Ajándékot mindenki kap, csak nem mindenki fogadja be, mert talán nem ismeri a „lézertechnikát” – vagy mást. Az első felvillanó jel a szolidaritás, egy lényi együttérzés és az ingyenesség megjelenése. Ez az a *gerjesztett közeg*, amiben a belepumpált ajándékegyergia már exponenciálisan növekedni, majd irányítottan kisugárzódni tud – mondják a fizikusok. Olyan ez - mondom -, mint a lézer.

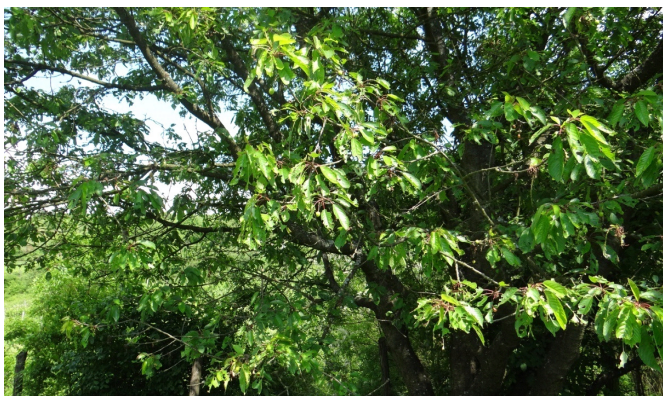
Kőbánya, 2014. májusa

DRYP

MIRŐL MI JUT AZ ESZEMBE

június első napjaiban, amikor már hetek óta esik az aranyat érő

Hogy hol és mennyi jutott a májusi aranyat érő esőből, arról a hírközlők rendszeresen tudósítottak helyenként sárlavinákról, víz alatt álló szántókról s kertekről, másutt pedig éppen vízhiányról. Voltak térségek ahol szilárd halmazállapotban érkezett a csapadék, meglett korú fákat döntő viharokkal. Még a Balaton is kilépett medenceöbléből, mint amikor valaki nyitva felejtí a kád csapját a fürdőszobában.

Kicsipkézett levelek a cseresznyefán

Kertünk sem maradt ki a meleg nyarat idéző május ellenére sem egy jeges zuhanyból. Öreg cseresznyefánk leveleit kilyuggatták, kicsipkézték a borsónyi jéggyöngyök. A többi gyümölcsfa termésében viszont nem tett kárt a jégeső. Nem volt miben. Egy körtét sem találtam egyik fán sem. Úgy tűnik, hogy a tavalyi rekordtermést most pihenik ki. Virág is kevesebb volt rajtuk, de még azokból sem neveltek egy árva körtét sem. Így tettek az szilvafáink is. Egyedül a Húsvéti rozsmaringon találtam néhány almát, azokon is ott volt a jég a nyoma.

A megye bogyós híréhez hűen csupán a ribiszke és málna biztat terméssel. Így aztán nem igazán lesz nagy gondunk ősszel a befőzéssel.

Húsvéti rozsmaringon a jég nyoma

Van még a kertben egy ősszel felújított számóca ágyás. Idénre ígérte első termését, ha a számócának valóban termése van. Mert a botanikusok áltermésnek nevezik azt a szép, piros, illatos, felületén sok-sok apró maggal telezsúfolt gyümölcsöt. Merthogy valójában ezeket a magokat tartják a termésnek, amit aszmagának neveznek. No de ne mélyüljünk el a számócatudomány nevezéktanában, amikor még magát a gyümölcsöt sem tudjuk pontosan megnevezni. Számóca vagy eper? Földi eperként is szokták emlegetni – piacra jártomban hatalmas tábla hirdeti a bejáratnál; itt az eperszezon – hogy megkülönböztessük Arany János feketén bólogató eperfájának termésétől. A kertészek szerint a számóca elnevezés illeti meg ezt a gyümölcsöt, ha a közbeszédben már teljesen elfogadott is az eper szóhasználat, különösen ha földi jelzővel van kibővíve. A piaci gyakorlat ugyan nem szereti az ilyen két szóból álló, hosszú nevet, az epret pedig már becézni sem kell, mint az uborkát ubinak, a krumplit burginak, vagy a paradicsomot parinak. Vagy ki tudja, lehet, hogy egyszer lesz még epi is a piacon. Tehát hagyjuk meg az eper nevet a selyemhernyók kedvenc fáján termő gyümölcsöknek. A fiatalabbak kedvéért jegyzem meg, gyerekkoromban volt egy időszak, amikor divat volt selyemhernyót tenyészteni, s részükre szorgalmasan gyűjtöttük az eperfák leveleit. A jól táplált csontszínű hernyók – emlékeim szerint – enyhe rózsaszínű árnyalatot kaptak tőle.

Visszatérve a számócahoz,

az erdei számócat se nevezi senki vadepernek, vagy erdei epernek. Az erdei számócáról az internetes lexikon a következőket írja: „Az erdei számóca, vagy számóca,